

**Ilmiy amaliy
jurnal
№ 4 (6)
2026**

**YANGI
O'ZBEKISTON
IQTISODIYOTI**

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 4-son 2026 yil

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**MIRZO ULUG‘BEK NOMIDAGI
O‘ZBEKISTON MILLIY UNIVERSITETI**

YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI

4

ISBN 978-9943-5256-3-4

Toshkent – 2026

MUNDARIJA

Юлдашев Ш.Г. Конвергенция и поляризация развитых и развивающихся стран в эпоху развития искусственного интеллекта.....	8
Mamatov B.S. Foreign investment is an important factor of economic growth.....	15
Raximova K.N. Raqamli iqtisodiyot sharoitida telekommunikatsiya kompaniyasining rivojlanish tendensiyasi.....	22
Karimov Sh.X. Turizmni barqaror rivojlantirishda hududiy boshqaruv omillarining ahamiyati.....	26
Raximov D.Sh. To‘qimachilik sanoatida diversifikatsiya darajasi va iqtisodiy samaradorlik ko‘rsatkichlari tahlili.....	30
Rashidova K. Asalarichilik mahsulotlari bozorida marketing faoliyati samaradorligini oshirish.....	32
Хакимов Д.Р. Процессы, возможности и ограничения экономической интеграции между Республикой Узбекистан и Китайской Народной Республикой.....	37
Olimjanova Sh.O., Eshonqulov I.N. O‘zbekistonda agrar munosabatlarni takomillashtirishda resurs tejamkor texnologiyalarni joriy etish masalalari.....	42
Valikulov Sh.Z. O‘zbekistonda neft-gaz sanoatiga investitsiyalarni jalb qilishning institutsional muammolari va yechimlari.....	48
Ganieva L.S. Bojxona xizmatlari samaradorligini oshirishning nazariy asoslari.....	52
Axrorova N.U. Turizm xizmatlaridan tajriba iqtisodiyotiga o‘tish: evolyutsion tahlil.....	56
Kamilova A.N. Sanoat ishlab chiqarish korxonasida mehnatni normalashtirish menejmentini tashkil etish va takomillashtirish yo‘llari.....	61
Umurzakova Z.S. Sanoat korxonalarida ishlab chiqarish quvvatlaridan foydalanishni takomillashtirish chora-tadbirlari.....	66
Abdiyeva D.K. Priority directions for improving the national logistics policy in Uzbekistan.....	69
Xalimova N.J. Kreativ turizm: nazariy asoslar va ta’riflar qiyosiy tahlili.....	74
Maxramova N.Y. Strategik menejmentda qadriyatlar zanjiri: raqobatbardoshlikni oshirishning konseptual asoslari.....	78
Zaxirova G., Shavkatova N.O’. O‘zbekistonda turizmni rivojlantirish masalalari.....	82
Maxmudov H., Muxtarova G., Maxmudov H. Ekologik muommolar va ularning mamlakat iqtisodiyotga ta’siri.....	86
Umurzakova M.N., Gulahmadov Sh.A. Davlat ichki va tashqi qarzlarning ijobiy va salbiy jihatlar tahlili.....	89
Xasanov I.M. O‘zbekistonda mulkchilik munosabatlarining transformatsiyasi: tadbirkorlikni rivojlantirish omili sifatida.....	94
Abdullayev M.G’. Personalni boshqarish tizimining ilmiy-nazariy asoslari va uning korxona samaradorligiga ta’siri.....	101
Адилов Б.Б., Абдуллаева М.К. Ўзбекистонда саноат корхоналарини ривожлантириш, тенденциялари.....	105
Абдуғаниев Ё.Ж. Яшил иқтисодиёт - барқарор ривожланиш мақсадларининг янги парадигмаси сифатида.....	112
Xusanboyeva T.M. Talabalarning iqtisodiy tafakkurini shakllantirishda to‘garaklarning o‘rni va ahamiyati.....	116
Xashimova S.N. O‘zbekiston milliy yashil taksonomiyasi mohiyati va ahamiyati.....	120
Mitillayev I.T. Tijorat banklarida kredit risklarini baholashda zamonaviy scoring modellari va ularning samaradorligini oshirish yo‘llari.....	124
Бобоқулова М.Ғ. Инвестиция муҳити ва Ўзбекистондаги инвестиция жараёнларининг динамикаси.....	127
Bekberganova M.R. “O‘zbekistonda sug‘urta kompaniyalari tushumlarining ekonometrik tahlili”.....	134
Рахимова М.Ш. Модернизация системы социальной защиты.....	138
Oqboyev A.R. Tadbirkorlik subyektlari eksport salohiyatini xalqaro standartlar asosida oshirish yo‘llari....	142
Djumanova R.F. Aholi turmush sifatini baholashning metodologik yondoshuvlari.....	147
Mamatov B.S., Umurzakova M.N. Davlat tibbiy sug‘urta tizimida bepul xizmatlar, reimbursasiya va foydalanish shartlari.....	154
Ешимбетов У.Х. Қишлоқ хўжалигини ҳудудий ташкил этиш ва иқтисослаштиришнинг илмий асослари.....	158
Xodjaeva F.K. Sanoat ishlab chiqarishini tartibga solishning iqtisodiy mexanizmlarini takomillashtirish....	167
Yusupova M. Hududlarda ayollar va yoshlar tadbirkorligini rivojlantirishda institutsional qo‘llab-quvvatlash tizimini takomillashtirish.....	171
Abduxalilov B.Z. O‘zbekistonda IT provayderlar xizmatlari raqobatbardoshligini oshirish: huquqiy va institutsional asoslar.....	175
Abdisamatov A.A. Tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishning nazariy asoslari.....	178

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 4-son 2026 yil

Abdusalomov I.J. Korxonalarda chiqindilarni boshqarish tizimini takomillashtirish va uning moliyaviy natijalarga ta'siri.....	182
Amirov L.F., Sokhibjonova S.S. Directions for increasing agricultural product exports in the context of a green economy.....	185
Boltaxo'jayeva I.O'. Ways to improve the enterprise management system based on modern management models.....	191
Dehqonov U.M., Sativaldiyeva G. Korxonalarda bo'nak to'lovlari hisobining moliyaviy hisobotga ta'siri va ularni optimallashtirish bo'yicha tahliliy yondashuvlar.....	195
Isoqova M.A. O'zbekistonda yashil energiyadan foydalangan holda kichik biznesni rivojlantirishning institutsional va moliyaviy mexanizmlari.....	199
Mamadaliyev B., Teshaboyev J. Korxonalarda mehnatga haq to'lash hisobini avtomatlashtirish va audit samaradorligini oshirish yo'llari.....	202
Poziljonov M., Teshaboyev X. Davlat muassasalarida asosiy vositalarning hisobini takomillashtirish va ulardan foydalanish samaradorligini oshirish.....	206
Rustamova F.A. Qishloq hududlarida kichik biznes va xususiy tadbirkorlik faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirishda innovatsion yondashuvlarning roli.....	209
Tursunboyev Q.O. Transport xizmatlari ko'rsatish sohasida kichik tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirishning xorijiy tajribalari.....	213
Umarov T.S. Hududlarda qurilish korxonalarini faoliyatini samarali tashkil etishni ekonometrik modellash va prognozlash.....	216
Xo'jaliyev A.O., Avilov N. Moliyaviy natijalar hisobi va auditda raqamli texnologiyalardan foydalanish samaradorligi.....	220
Xomidov T.T., Arziboyeva R.S. Bank aktivlarining tarkibi va ularni boshqarish omillari.....	223
Xusainov M. Sanoat korxonalarida mahsulot tannaxsini kalkulyatsiya qilish tizimini takomillashtirishning metodologik asoslari va audit mexanizmlarini rivojlantirish.....	227
Begaliyeva M.A., Egamshukurova N.R. Jahon savdo tizimi va milliy iqtisodiyot uchun uning ahamiyati..	231
Gulimboyev S.I. Korxonalarda moliyaviy resurslar taqsimotining zamonaviy usullari.....	235
Ibodov J.Q. Moliyaviy tizimning xizmatlar sohalari va bo'g'inlari.....	239
Jumabayeva K.B. Xalqaro pensiya tizimi modellari va ularning mintaqaviy tamoyillari.....	243
Khusanova Z.R., Yo'ldasheva Z.U. Global trends in the development of international tourism services....	249
Sadullayev M.D. Sanoat korxonalari innovatsion faoliyatini boshqarish.....	252
Tilabov N.T. Davlat qarz siyosatini samarali boshqarish strategiyasini takomillashtirish.....	256
Toshtemirov Y.N. O'zbekistonda logistik faoliyatni rivojlantirishning hozirgi darajasi.....	264
Toshtemirova Z.M. Mahalla institutining iqtisodiy integratsiya jarayonlaridagi strategik ahamiyati.....	268
Uralov E.O. Surxondaryo viloyati xududida sanoatni shakllanishi va rivojlanishi.....	273
Xursanova F.Sh. Budjetlararo munosabatlarning iqtisodiy mazmuni.....	278
Yuldasheva G.A. Investitsion qarorlarni kabul qilishda moliyaviy tahlilning ahamiyati va roli	282
Абдуллаева Р. Тadbirkorlikning zamonaviy kuryentlari.....	287
Юлдашев А. Фаргона вилояти маҳаллаларида инвестиция фаоллигини оширишнинг институционал асослари	292
Abdumalikova Z., Razakova B.S. O'zbekiston sug'urta bozorini moliyaviy texnologiyalar (insurtech) asosida rivojlantirish: imkoniyatlar va yo'nalishlar.....	294
Azimov B.F. Milliy innovatsion tizimni boshqarishda tashkiliy-institutsional va moliyaviy-iqtisodiy mexanizmlarning roli.....	300
Begaliyeva M.A. Raqamli iqtisodiyot sharoitida oliy ta'lim tizimida sifat menejmentini samarali joriy etishning ahamiyati.....	304
Dawletmuratov A.M. Xizmatlar bozorini rivojlantirish orqali bandlikni oshirish va daromadlarni ko'paytirish mexanizmlari.....	308
Karimova L.S., Jabborov A.A. O'zbekistonda raqamli iqtisodiyot: holati, muammolar va rivojlanish istiqbollari.....	313
Maxmudov F.U. Oliy ta'lim muassasalarida moslashuvchan marketing strategiyalarini ishlab chiqish mexanizmlari.....	319
Navruz-zoda L.B. Kichik biznes subyektlarining kadrlar salohiyati va bilim infratuzilmasiga bo'lgan talablari: Buxoro viloyati misolida.....	323
Nishonboyev D.E., Abdumalikov S.T. Chorvachilik tarmog'ini innovatsion boshqaruv asosida rivojlantirish istiqbollari.....	327

“YANGI O‘ZBEKISTON IQTISODIYOTI” *jurnali* 4-son 2026 yil

Nurmirezayeva N.R. Valyuta kursi o‘zgarishining eksport-importga ta’siri: O‘zbekiston misolida amaliy baholash.....	331
Rahimov A.M. Hududiy iqtisodiyotni rivojlantirishda qayta ishlash sanoatini rivojlantirishning samarali mexanizmlarini takomillashtirish.....	335
Ibragimova G.S. Ta’lim sifatini baholashning xalqaro tajribasi va uni joriy etish.....	339
Ravshanova M.M. Hududiy iqtisodiy salohiyatni baholashda zamonaviy raqamli texnologiyalardan foydalanish va ularning elektron tijorat tizimidagi o‘rni.....	343
Ro‘ziboyeva M. O‘zbekistonda ishchi kuchi migratsiyasi va iqtisodiy o‘sish darajasining o‘zgarish dinamikasi.....	347
Saidova F.K., O‘rozov Sh. Korporativ ijtimoiy mas’uliyat (CSR) va yashil iqtisodiyot: logistika sektorida boshqaruv strategiyalari.....	350
Sultonov S.N. Hududlarda klasterlarini investitsion - innovatsion rivojlantirish istiqbollari (Qashqadaryo viloyati misolida).....	354
Sultonova D.U. Korxona iqtisodiyotida resurslarni boshqarishning raqamli-integratsiyalashgan modelini takomillashtirish.....	358
To‘raxojayev H.H., Hoshimov P.Z. Islomiy banklarning ishlash tamoyili va islom moliya tizimining O‘zbekiston iqtisodiyotiga tadbiqu.....	362
Tursunova N.U. Bridging the innovation gap: development-focused entrepreneurship support and international intermediaries.....	368
Акрамова Г.А. «Роль женщин-ученых в совершенствовании механизмов коммерциализации ремесленных услуг Узбекистана в условиях цифровой экономики».....	374
Болтаев Ж.А. Трансформация банковского сектора в условиях цифровизации мировой экономики..	379
Жунайдуллаев М.А. Жанубий Кореяда рақамли таълим технологиялари орқали индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимини бошқаришнинг миллий хусусиятлари.....	384
Митрушова М.Л. Интеллектуальный капитал как ключевой фактор инновационного развития предприятия.....	388
Муродов О.У. Барқарор ривожланиш тушунчаси ва унинг иқтисодий, ижтимоий ҳамда экологик мезонлари.....	392
Саидова Г., Ибрагимова К., Қурбонов А. Рақамли трансформация шароитида енгил саноат корхоналари маҳсулотларининг халқаро рақобатбардошлигини ошириш стратегиялари.....	396
Sarkarov S.Z. O‘zbekistonda qurilish sohasining texnologik bisqichlar kesimida rivojlanishi.....	401
Minojiddinova N.M. Aksiyadorlik jamiyati korxonalarida xodimlarni samarali boshqarishda raqamli texnologiyalardan foydalanish istiqbollari.....	406
Ruzmetova I.Y. Xorazm viloyati iqtisodiyotida kichik biznesning o‘rni.....	410
Qudratov D., Ismoilov A. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlikning tarmoqlar rivojidadagi o‘rni.....	414
Qodirov H.D. Soliq ma’muriyatchiligini takomillashtirish orqali davlat byudjeti daromadlarini barqaror oshirish yo‘llari.....	417
Kinjayev K.N. Banklarda kreditlar tasnifini yaxshilash orqali rentabellikni ta’minlash yo‘llari.....	421
Макушина А.Ю. Государственная поддержка экспортного потенциала субъектов малого предпринимательства в Республике Узбекистан.....	424
Rejapov X.X., Oxunjonova K.K. Ixtisoslashtirilgan savdo majmualarini moliyaviy resurslarini shakllantirish va ishlatish yo‘nalishlari – Bek Baraka savdo majmuasi misolida.....	430
Махкамова Н.С. Роль государственно-частных партнерств (ГЧП) в продвижении устойчивого развития	434
Avilov N., Muhammadova G. Korxonalarda materiallar harakatining auditi va iqtisodiy tahlili.....	441
Abdullayeva R.G., Raxmonova I.S. O‘zbekiston qishloq hududlarida bandlikni ta’minlash holati va rivojlanish tendensiyalari.....	444
Yusupova M.B. Ustama ishlab chiqarish xarajatlarini taqsimlashning ABC usuli.....	447
Toshpo‘latov M.A. Ta’lim loyihalarida moliyaviy mablag‘lardan samarali foydalanishning xususiyatlari...	452
Hamidova Sh., Ahmadaliyeva H. Kapital qo‘yilmalarning samaradorlik tahlili.....	458
Хамракулов С.М. Собственный капитал в функционировании экономических субъектов Республики Узбекистан.....	461
Zayavitdinova N.M. Raqamli platformalar asosida xizmat ko‘rsatish korxonalarida boshqaruv samaradorligini oshirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari.....	465
Turg‘unov T.S. O‘zbekistonda aholi turmush darajasini statistik taxlil qilishning ahamiyati.....	469
Ботирова З.Қ. Рақамли иқтисодиёт шароитида даромадларни бошқаришнинг хусусиятлари....	475
Бегимова Н.К. Меҳнат бозорида гендер тафовутларининг келиб чиқиш сабаблари.....	481

**ЖАНУБИЙ КОРЕЯДА РАҚАМЛИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ ОРҚАЛИ
ИНДИВИДУАЛ СПОРТЧИЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ ТИЗИМИНИ БОШҚАРИШНИНГ
МИЛЛИЙ ХУСУСИЯТЛАРИ**

**НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОСОБЕННОСТИ УПРАВЛЕНИЯ СИСТЕМОЙ ПОДГОТОВКИ
ИНДИВИДУАЛЬНЫХ СПОРТСМЕНОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ЦИФРОВЫХ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ЮЖНОЙ КОРЕЕ**

**NATIONAL CHARACTERISTICS OF MANAGING THE TRAINING SYSTEM OF
INDIVIDUAL ATHLETES THROUGH DIGITAL EDUCATION TECHNOLOGIES IN
SOUTH KOREA**

Жунайдуллаев Мелс Аслиддин ўғли
БухДУ “Спорт фаолияти” кафедраси доценти (PhD)

Аннотация

Мазкур мақолада Жанубий Кореяда рақамли таълим технологиялари асосида индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини бошқаришнинг миллий хусусиятлари таҳлил қилинади.

Калит сўзлар: рақамли таълим технологиялари, индивидуал спортчилар тайёрлаш, спорт бошқаруви, миллий хусусиятлар, Жанубий Корея тажрибаси, инновацион ёндашувлар, ахборот-коммуникация технологиялари, спорт таълим тизими, рақамли платформалар, спортда рақамли трансформация.

В данной статье анализируются национальные особенности управления системой подготовки индивидуальных спортсменов на основе цифровых образовательных технологий в Южной Корее.

Ключевые слова: Цифровые образовательные технологии, подготовка индивидуальных спортсменов, управление спортом, национальные особенности, опыт Южной Кореи, инновационные подходы, информационно-коммуникационные технологии, система спортивного образования, цифровые платформы, цифровая трансформация в спорте.

This article analyzes the national characteristics of managing the system of training individual athletes based on digital education technologies in South Korea.

Keywords: Digital education technologies, individual athlete training, sports management, national characteristics, South Korea's experience, innovative approaches, information and communication technologies, sports education system, digital platforms, digital transformation in sports.

Осиё мамлакатлари ўртасида индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини бошқаришда “Жанубий Корея мамлакати “Миллий ақли спорт (Smart Sport Nation)” концепцияси асосида рақамли таълим технологияларидан, айниқса, сунъий интеллект (AI), спортчи кийими ва танасига ўрнатиладиган сенсор (Wearable Devices) технологиялари, ҳамда реал вақт (Real Time) режимидаги мониторинг технологияларидан устувор даражада фойдаланиб келинмоқда”[1]. Ўрганишлар асосида мамлакат индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимини бошқариш амалиётида рақамли таълим технологияларидан фойдаланишда АҚШ каби маълумотларга асосланган (Data Driven), Германия ва Буюк Британия амалиётлари каби юқори мослашувчанлик, ҳамда Япония сингари юқори технологик таъминотга эга эканлиги аниқланиб, соҳадги миллий рақамли трансформациялашувнинг гибрид моделини шакллантирилганлиги аниқланди.

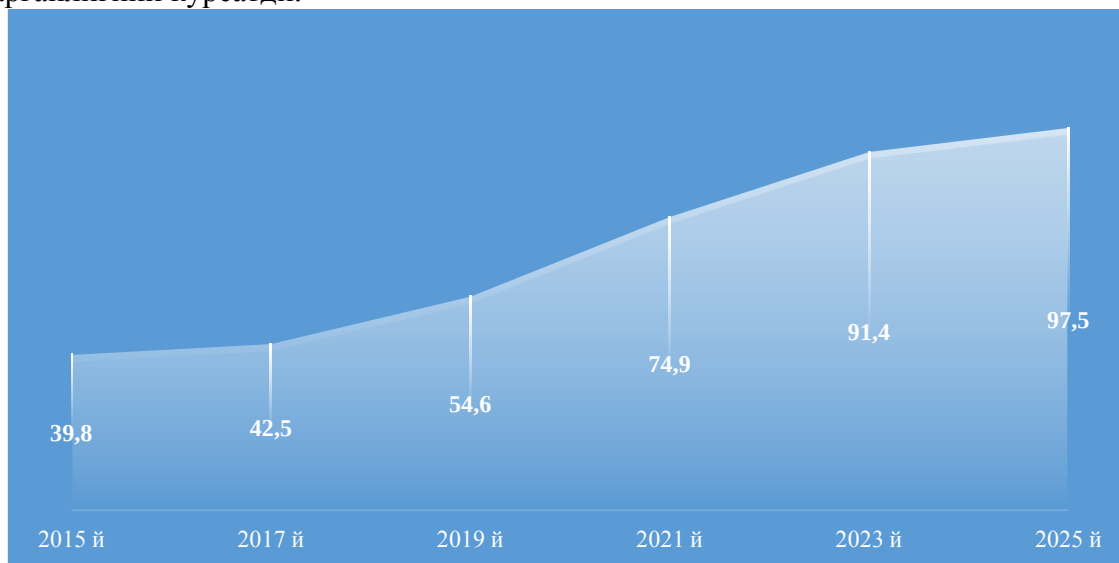
Жанубий Корея Спорт ва олимпия қўмитаси маълумотлари таҳлили “мамлакатда индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини бошқариш амалиётига рақамли таълим технологияларини жорий этилиши давлат томонидан молиялаштиришга таяниб, технологик таъминоти мураккаб бўлган сўнгги русумдаги инновацион рақамли таълим технологияларини жорийлашган устуворлик қаратилиб, марказлашган бошқарув хусусиятига эга” [2] эканлигини кўрсатиб, 1-жадвалда келтирилган миллий хусусиятларни аниқлаш имконини бери.

1-жадвал

Жанубий Кореяда рақамли таълим технологиялари орқали индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимини бошқаришнинг миллий хусусиятлари [3]

№	Йўналишлар	Изоҳланиши
1	Давлат аралашуви	Индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизими бошқарувига жорий этиладиган рақамли таълим технологиялари билан боғлиқ харажатлар давлат бюджети ҳисобидан тўлиқ молиялаштирилади
2	Технологик таъминот	Сўнгги русумдаги инновацион рақамли таълим технологияларинигина амалиётга жорий этилишига давлат рухсати берилади ва молиялаштирилади. Бу эса юқори технологик таъминотга эга бўлиш имкониятини беради
3	Инновацион ривожланиш	Индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизими бошқаруви, жумладан, ушбу жараёнга рақамли таълим технологияларини жорий этишда амалий йўналишдаги инновацион фаолиятга устуворлик қаратилади
4	Бошқарув	Индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини бошқариш ва ушбу жараёнларга рақамли таълим технологияларини жорий этиш билан боғлиқ чора-тадбирларда давлат аралашуви устуворлиги ҳисобига марказий бошқарув элементлари намоён бўлади

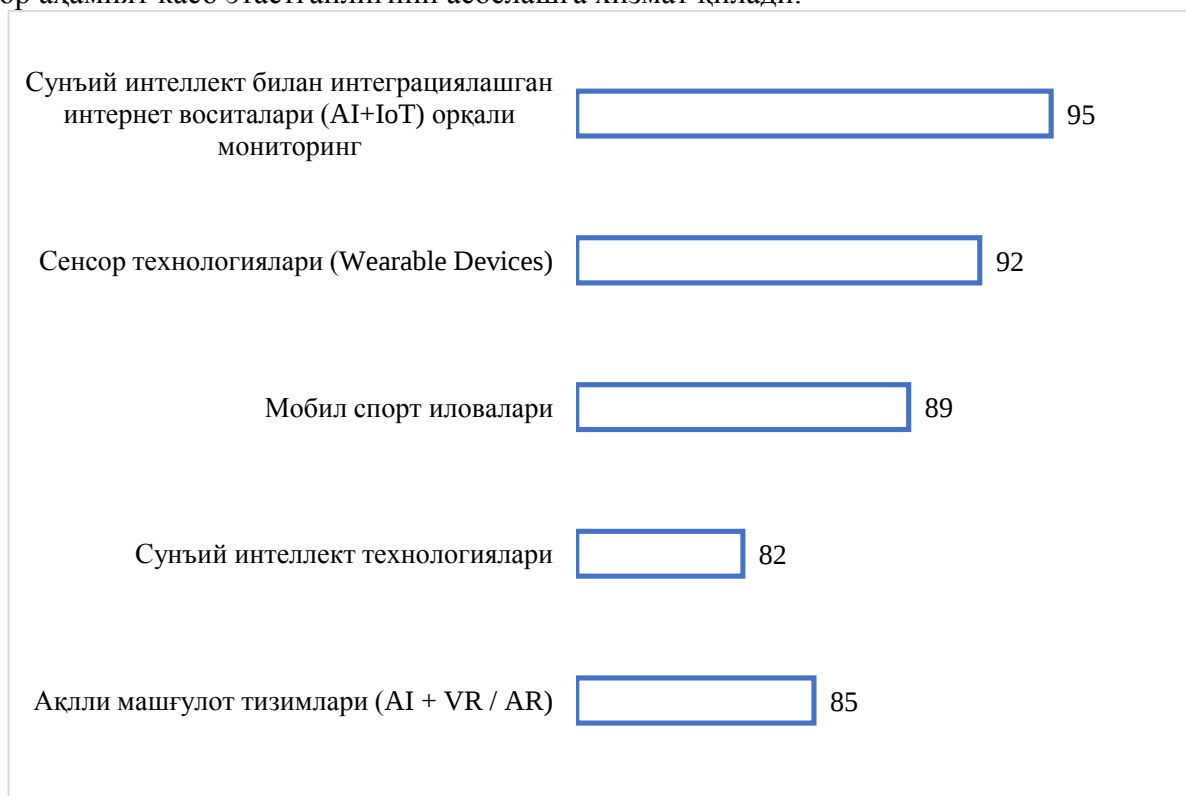
Жанубий Корея мамлакати индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимини бошқариш амалиётида рақамли таълим технологияларидан фойдаланиш амалиёти бўйича ўтказилган 2015-2025 йиллар бўйича статистик кузатувлар соҳада рақамли трансформациялашув кўрсаткичи 39,8 фоиздан 97,5 фоизгача ортиб, тизим бошқаруви, жумладан, индивидуал спортчиларни тайёрлаш жараёнида инсон омилининг ўрни сезиларли даражада қисқарганлигини кўрсатди.

1-расм. Жанубий Корея индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимида рақамли таълим технологияларидан фойдаланиш ҳисобига эришилган рақамли трансформациялашув даражаси (рақамли технологиялар билан индивидуал спортчиларнинг қамров даражаси, жамига нисбатан фоизда) [4]

Соҳа Экспертлари томонидан бугунги кунда мамлакатда индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини тўлиқ даражада рақамли трансформациялашга эришилганлиги ва 2,5 фоиз спортчилар рақамли платформалардан рўйхатдан ўтиш ёки индивидуал тартибда мураббийлар билан ўзаро рақамли маълумотларни алмашишга асосланган тайёргарлик кўраётганлиги таъкидлаган.

Мамлакат Спорт ва Олимпия қўмитаси расмий маълумотларга кўра, спортчилар маълумотларини сунъий интеллект билан интеграциялаштирилган интернет воситалари (AI+IoT) асосида таҳлил қилиш имкониятини берувчи рақамли таълим технологияларининг қамрови 2025 йил якунида 95 фоизгача, спортчи кийимлари ва танасига ўрнатилдиган сенсор қурилмалари (Wearable Devices) билан таъминланганлиги 92 фоизгача, спорт машғулотларини бажариш бўйича йўриқномалардан ташкил топган мобил иловалардан фойдаланиш ҳолати 89 фоизгача, ақлли спорт машғулоти рақамлаштирилган тизимларининг (SMART Training System → AI + VR / AR) қамрови 85 фоизгача, сунъий интеллект (AI) технологияларидан фойдланиш эса 82 фоизгача етган (2-расмга қаранг) ҳисобланади. Қўмита маълумотлари бугунги кунда мамлакатда индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизими бошқарувида рақамли таълим технологиялари билан спортчиларни кенг қамраб олиш орқали индивидуал ёндашувга асосланган ривожланиш бўйича спорт машғулотлари ва таълими режалари ишлаб чиқиш устувор аҳамият касб этаётганлигини асослашга хизмат қилади.

2-расм. Жанубий Кореяда индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини бошқаришда рақамли таълим технологияларидан фойдаланишнинг қамров даражаси (фоизда, 2025 й) [5]

Ўтказган таҳлилларимиз Жанубий Корея мамлакатини индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизими бошқарувида рақамли таълим технологияларидан фойдаланиш амалиёти 3-расмда келтириб ўтилган механизм асосида амал қилишини кўрсатиб, мамлакатда шаклланган миллий амалиёт Япония мамлакатини билан деярли ўхшаш бўлиб, фақатгина спортчи маълумотларини таҳлил қилишда сунъий интеллект (AI) билан интернет воситалари (IoT) интеграциялашувига асосланган технологик таъминот орқали амалга оширилиши билан биргаликда, мобил иловалардан фаол даражада фойдаланилиши аниқланди.

3-расм. Жанубий Корееда рақамли таълим технологиялари орқали индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизимини бошқариш механизми

Бу эса Жанубий Корея индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизими бошқарувида рақамли трансформациялашув намоён бўлган ҳолда инсон спортчиларни тайёрлаш ва мазкур жараёнлар бошқарувида инсон омилининг иштироки сезиларли даражада камайтирган. Шунингдек, рақамли таълим технологиялари орқали мамлакат индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизимини бошқариш амалиётида технологик таъминотнинг қимматлиги сабабли давлат бюджетига босим ортиб бориши билан биргаликда, спортчиларнинг шахсий маълумотлари хавфсизлигини таъминлаш масалалари долзарблиги ортиб бормоқда.

Жанубий Корея индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизими бошқарувида рақамли таълим технологияларидан фойдаланиш бўйича етакчи мамлакатлари амалиётларини таҳлил қилиш орқали Ўзбекистон амалиётида ижодий фойдаланиш мумкин бўлган имкониятлари аниқланиб, улар тўғрисидаги маълумотлар 2-жадвалда келтириб ўтилди.

2-жадвал

Жанубий Корея тажрибаси асосида Ўзбекистон индивидуал спортчиларини тайёрлаш тизими бошқарувида рақамли таълим технологияларидан фойдаланиш йўналишлари

№	Мамлакат	Рақамли таълим технологияси	Ўзбекистонга мослаштириш имконияти	Амалий механизми	Эришилдиган самара
1.	Жанубий Корея	IoT Monitoring	Арзонроқ сенсор воситаларидан фойдаланиш	Спортчи кийими ва танасига ўрнатиладиган воситалари (Wearable Devices)	Харажатлаар 20 фоизга қисқаради
		Smart Training	Онлайн спорт машғулотлари платформаси	AMS тизими	Қамров даражаси 22 фоизга ортади

Мазкур йўналишдаги таклифларни амалиётга жорий этиш орқали мамлакатда шаклланадиган индивидуал спортчиларни тайёрлаш тизими бошқарувида рақамли таълим технологияларидан фойдаланишда ижодий жиҳатдан адаптацион муддат беш йилни ташкил этадиган гибрид амалиётни шакллантиришга эришилади. Шунингдек, эришиладиган

самарадорлик кўрсаткичлари тавсиялар ишлаб чиқилган мамлакатлар амалиётларидаги минимал кўрсаткичлар асосида белгиланди.

Фойдаланилган адабиётлар рўйхати:

1. Myung W. Elite Sports in South Korea: Reality and Issues. SAGE Open Journals, Vol. 15, Issue 3, 2025. – pp. 1-15. DOI: 10.1177/21582440251375186
2. Korean Sport & Olympic Committee [Web Resource], URL: <https://www.sports.or.kr/sports/main/main.do>
3. Grix J., Jeong J.B., and Kim H. Understanding South Korea’s Use of Sports Mega-Events for Domestic, Regional and International Soft Power. Societes, Vol. 11 (144), 2021. – pp. 1-17. DOI: 10.3390/soc11040144
4. Korean Sport & Olympic Committee [Web Resource], URL: <https://www.sports.or.kr/sports/main/main.do>
5. Okuyama J., Seto Sh., Motokawa T., Kato T., Miyamoto A., Maekawa M., Funakoshi Sh., Okazaki T., & Ebihara S. Digital support for female students in physical education universities in Japan. Scientific Reports, Vol. 15, 2025. – pp. 1-16 DOI: 10.1038/s41598-025-98921-0

УДК:338.012

**ИНТЕЛЛЕКТУАЛЬНЫЙ КАПИТАЛ КАК КЛЮЧЕВОЙ ФАКТОР
ИННОВАЦИОННОГО РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИЯТИЯ**

**INTELLEKTUAL KAPITA KOXMANNING INNOVATSION RIVOJLANISHIDA ASOSIY
OMILLI OLIDA.**

**INTELLECTUAL CAPITAL AS A KEY FACTOR IN INNOVATIVE DEVELOPMENT OF
AN ENTERPRISE**

Митрушова Марина Леонидовна

доцент кафедры «Экономика и менеджмент промышленности»,
Ташкентский Государственный Технический Университет им. И.А.Каримова

Аннотация

В условиях современной экономики, основанной на знаниях, интеллектуальный капитал становится важнейшим ресурсом предприятия. В статье рассматривается сущность интеллектуального капитала, его структура и роль в обеспечении инновационного развития организаций. Особое внимание уделяется взаимосвязи между эффективным управлением интеллектуальными ресурсами и конкурентоспособностью предприятия.

Ключевые слова: знания, интеллектуальный капитал, структура интеллектуального капитала, оценка, показатели, модель управления.

Hozirgi bilimga asoslangan iqtisodiyotda intellektual kapital kompaniyaning eng muhim resursiga aylanib bormoqda. Ushbu maqolada intellektual kapitalning tabiati, uning tuzilishi va tashkilotlarning innovatsion rivojlanishini qo‘llab-quvvatlashdagi roli ko‘rib chiqiladi. Samarali intellektual resurslarni boshqarish va korxona raqobatbardoshligi o‘rtasidagi bog‘liqlikka alohida e‘tibor beriladi.

Kalit so‘zlar: bilim, intellektual kapital, intellektual kapital tarkibi, baholash, ko‘rsatkichlar, boshqaruv modeli.

In today's knowledge-based economy, intellectual capital is becoming a company's most important resource. This article examines the nature of intellectual capital, its structure, and its role